

*Ігнатюк О.А., Мартиненко О.М.
м. Харків, Україна*

ДЕТЕРМІНАНТИ ПРОЕКТУВАННЯ МЕТОДИКИ ВИКОНАННЯ ВІЙСЬКОВО–ПРИКЛАДНИХ ВПРАВ У КОНТЕКСТІ ОСОБИСТІСНО–ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ

Постановка проблеми. За своїм соціальним становищем офіцер є формальним лідером свого підрозділу, але цього найчастіше виявляється недостатньо для ефективного керівництва підлеглими в обстановці, яка ускладнилася і висуває додаткові вимоги до професійних та особистісних якостей офіцера [4]. Проте, проблема готовності у курсантів до формуванню особистісно-професійного розвитку в умовах військового колективу не була предметом спеціального дослідження.

Останнім часом значущість формування готовності до розвитку особистісно-професійних якостей майбутнього офіцера в умовах професійної діяльності значно зросла. Недостатня теоретична розробка цієї проблеми в психолого-педагогічній літературі, потреба практики в удосконаленні системи особистісно-професійної підготовки курсантів у виконанні військово-прикладних вправ, є запорукою у формуванні готовності особистісно-професійних якостей майбутніх офіцерів.

Аналіз досліджень і публікацій. Аналіз стану роботи з професійної підготовки офіцерів, особливо визначення організаційно-педагогічних умов формування якостей майбутнього офіцера, показав, що ця проблема стосовно військово-професійної діяльності ще мало вивчена [1,3]. Тому виникла необхідність дослідження у формування готовності майбутніх офіцерів до особистісного-професійного розвитку в умовах вищого навчального закладу та формування якостей лідера у курсантів, здійснення оцінки складових її окремих компонентів і виявлення їхнього впливу на успішність навчально-виховного процесу.

Як свідчить здійснений нами аналіз наукової літератури та досліджень учених, формування готовності до особистісно-професійного розвитку майбутніх офіцерів сьогодні має недостатній характер. Формування професіоналізму майбутніх офіцерів здійснюється стихійно та обумовлюється комплексом випадкових факторів, а не ретельно підбраною технологією формування готовності до особистісно-професійного розвитку фахівця військової сфери [1,3-4].

Метою даної статті вбачаємо обговорення детермінант проєк-

тування методики виконання військово-прикладних вправ у контексті особистісно-професійного розвитку майбутніх офіцерів в процесі фахової підготовки.

Виклад основного матеріалу. Як свідчить теорія і практика військової освіти [2-4 та ін.] такі фактори наприклад, як психологічний, може суттєво впливати на виконання військово-прикладних вправ, в тому числі психомоторика. Психомоторика – це зв'язок психічних процесів (сприйняття, мислення, відчуття, воля) з м'язовими рухами людини. Зрозуміти цей зв'язок – означає підійти впритул до розуміння психофізіологічних процесів формування рухових вмінь.

В ході формування психомоторних процесів потрібно враховувати складні умови діяльності, найбільш характерними умовами їх діяльності являються: незручні пози, можливість працювати тільки в одній позі, велика затрата енергії для дій та інше. Всі ці та інші психологічні умови в кінцевому підсумку знижують якість сприйняття внутрішньої та зовнішньої обстановки і якості виконання робочих рухів.

Розрізняють в кожному робочому русі три сторони: фізіологічну – сприйняття подразника та подразнення нервової системи; психологічну – збудження рухових та психологічних центрів головного мозку; механічну – рух м'язів, кінцівок або тіла як кінцевий елемент прояви психіки людини.

В характеристику механічного, або трудового руху зазвичай включають: шлях або траєкторію руху кінцівок (форму , напрямок, об'єм і величину руху); швидкість руху кінцівок (рівномірна або не рівномірна); темп або частота повтору циклів однотипних рухів; зусилля, що прикладаються для подолання опору.

Сенсомоторним процесом називають такий психофізіологічний процес, при якому здійснюється безперервний зв'язок сприйняття, мислення та інших психічних процесів (сенсорний момент) з відповідними рухами (моторний момент). Ідеомоторний процес – це процес зв'язку робочого руху з його ідеальним образом, або попередньо закріпленої в пізнанні визначеного поєднання умовних нервових зв'язків, відповідного образу тренованого навика. Перед тим як виконати прийом або вправу, курсант повинен його чітко, у всіх деталях ідеально уявляти.

Виявлено, що методи формування ідеомоторних уявлень рухових навиків можуть бути успішно використанні для формування відповідних ідеомоторних уявлень про образи рухових навиків [2]. Крім того, проведені спостереження та експерименти показали більш високу

ефективність оволодіння курсантами руховими навичками управління, якщо з ними попередньо проводились спеціальні заняття по формуванню ідеомоторних уявлень про образи цих навичок. Цю проблему можна вирішити, якщо зпроектувати методіку виконання військово-прикладних вправ фізичної підготовки у контексті особистісно-професійному розвитку та конкретизувати для всіх етапів за рахунок накопичення інформації, обробки цієї інформації та встановлення причинно-наслідкових зв'язків між виконанням нормативів або їх невиконанням, з метою подальшого корегування та усунення чинників, що заважають.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Впровадження методіки виконання військово-прикладних вправ фізичної підготовки у контексті особистісно-професійному розвитку в процесі фізичної підготовки військовослужбовців (курсантів) дозволить сформулювати обґрунтовану наукову мету, забезпечить конкретну спрямованість, правильний підбір засобів та методів всебічного вдосконалення військовослужбовців, а також керування цим процесом. Подальші дослідження вбачаємо у проектуванні та впровадженні в освітній процес технології формування готовності майбутніх офіцерів до особистісно-професійному розвитку, яка має сприяє інтелектуальному розвитку, формуванню уміння працювати в команді, формуванню мотивації до активної професійної діяльності у військовій сфері.

Список літератури:

1. Ігнатюк О.А. Вимоги до професійно важливих та особистих якостей у становленні майбутнього командира керівником та лідером військового підрозділу / О.А. Ігнатюк, О.М. Мартиненко // тези доповідей Міжнародної науково-практичної конференції /Проблеми та перспективи формування національної гуманітарно-технічної еліти – Харків: НТУ «ХПІ», 2016. – С.153 – 166.
2. Теорія і організація фізичної підготовки військ: У.2 ч. для курсантів В НФК. Під. ред. П.А. Вейднер-Дубовіна В.В. Миронова, В.Д. Шейченко.- С-Пб, 1992. – С. 42с.
3. Романчук С.В. Сучасний стан та перспективні напрямки вдосконалення фізичної підготовки сухопутних військах/ Романчук С.В., Боярчук О.М., Романчук В.М.// Підготовка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту, 2010.- №11,С. 102-105.
4. Фіногенов Ю.С. Уточнення концептуальних основ функціонування та структура системи фізичної підготовки військовослужбовців в збройних Силах України / Юрій Фіногенов, Сергій Блазунов//

Педагогічні науки: реалії та перспективи. -К; видавництво НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2009.-- Вип., №14, 225-160с.

*Кадемія М.Ю., Кізім С.С.
м. Вінниця, Україна*

ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ ЗАСОБАМИ ІОС

Постановка проблеми. Однією з основних умов оновлення системи освіти є вирішення фундаментального питання – підготовки вчителів. Професійна підготовка майбутніх педагогів засобами інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) передбачає здобуття ним повноцінної вищої освіти, можливість перепідготовки, тобто охоплює всю освітню систему в цілому. Подальше використання й розвиток ІКТ є необхідною умовою динамічного розвитку освіти в цілому.

Аналіз попередніх досліджень. свідчить, що проблемі професійної підготовки присвячені дослідження В. Андрущенко, Б. Гершунського, Б. Євтуха, К. Корсака, В. Кременя, В. Лугового та ін., підготовці фахівців на компетентній основі А.Вербицького, Р.Гуревича, І.Зязюна, Н.Ничкало, М. Палтишева, Ю. Татура, А. Хуторського та ін.

У сучасних педагогічних дослідженнях В. Болотова, І. Зязюна, Л. Кайдалова, Н. Кічука, О. Пометун, О. Савченко висвітлено питання впровадження компетентнісного підходу в професійну підготовку фахівців, який виступає основним напрямом у процесі професійної підготовки, оскільки спрямований не тільки на визначення рівня й обсягу отриманих фахових знань, але й здобуття глобальних умінь і навичок – здатності вільно орієнтуватися в інформаційному просторі, ефективно взаємодіяти в колективі, швидко перенавчатися чи підвищувати кваліфікацію, розвивати особистісні якості: ініціативність, активність, самостійність тощо.

Мета статті полягає у висвітленні інноваційних підходів професійної підготовки майбутніх педагогів засобами ІКТ в умовах функціонування інформаційного освітнього середовища (ІОС).

Виклад основного матеріалу. Інформатизація освіти вимагає від майбутнього педагога високого рівня професійної компетентності. Вчитель в умовах жорсткої конкуренції, завдяки ІКТ бути готовим